

Rooseveltovi nadaljnji načrti - Preobnova javne podpore

ROOSEVELTOVI SOCIJALNI NAČRTI ŠE ZDALEKA NISO DOVRŠENI. — ČAKA, KAKO SE BO LJUDSTVO IZRAZILO PRI PRIHODNIH VOLITVAH. — ROOSEVELTOVI KANDIDATI BODO NASTOPALI SKUPNO NE GLEDE NA STRANKO.

Washington, D. C. — Kaj ima Roosevelt s svojimi svetovalci, "možganskim trustom", v načrtu glede nadaljnje socijalne preobnove v Ameriki, je težko natančno pogoditi. Splošno mnenje pa obstoja, da njegov "new deal" ni niti na polovico še izvršen; do zdaj je kongres odobril le najpomembnejše reforme in glavno, veliko delo čaka na prihodnje zasedanje. Republikanski kapitalisti strahujejo ameriško ljudstvo, ako bo prihodnji kongres imel zopet demokratsko večino, bodo njegovi zakoni, ki jih bo odobril, tako radikalni, da se bodo napram njim vsi zakoni, sklenjeni v zadnjem zasedanju, zdeli kot mili in konservativni.

S tem kapitalisti strahujejo ljudstvo; v resnici pa so oni sami tisti, ki se boje, kajti pokazalo se je, da Roosevelt nima pred njimi takega strahu, kakor so ga imeli drugi predsedniki pred mogočnim denarnim trustom. Resnica je sicer, da bi predsednik z večino, ki jo je imel v zadnjem kongresu za seboj, lahko veliko bolj trdo prijel magnate, kakor jih je, vendar je treba pri tem upoštevati, da bi prehitrizirane amariško življenje, kjer je bil tako trdno zasidran individualistični kapitalizem. Roosevelt izvaja revolucijo, vendar stopnjuje, da se tako izogne nevarnim posledicam, ki jih rodi vsak prehitro preobrat.

Predvsem pa je očitno, da se hoče predsednik najprej prepričati, kako je ameriško ljudstvo sprejelo njegove revolucionarne ideje, in to je brez dvoma glavni vzrok, da ni do zdaj krepkejši udaril. Mnenje ljudstva pa se pokaže edino pri volitvah. V novembru bodo volitve in tedaj se bo izkazalo, ali ljudstvo odobrava Rooseveltovo politiko in bo izvolilo take kandidate, o katerih bo vedelo, da bodo podpirali predsednikov program, ali bo volilo republikance, kateri so si za svoje voditelje na zadnji konvenciji zopet izbrali Hooverjevo klico.

Kampanja za bodoče jesenske volitve obeta biti izredno zanimiva. Da bodo skušali republikanci očrtniti Roosevelta in njegove demokrate, kolikor bo v njih moči, je pričakovati; zanimivost bo v glavnem v tem, kaj bodo navedli kot nadomestilo predsednikovemu programu. Da s svojim krikom, da je ameriška ustava in svoboda v nevarnosti, ne bodo dosti opravili, se gotovo zavedajo; izmisliti si bodo morali kaj bolj privlačnega za volilce.

Na drugi strani pa bo Roosevelt s svojimi kandidati. Domneva se, da se ti kandidati ne bodo dosti opirali na demokratsko stranko kot tako, marveč bodo tvorili nekako posebno "tretjo", "new deal" stranko. Znano je namreč, da je imel v

ROOSEVELT NA RADIO

V četrtek zvečer se obrne predsednik na ljudstvo.

Washington, D. C. — Predsednik Roosevelt se namerava ponovno obrniti naravnost na ameriški narod potom radio. Imel bo govor ta četrtek zvečer, in sicer ob 9:30, vzhodni standard čas (isti kot čikaški poletni čas). Kak bo predmet njegovega govora, se ni objavilo. Kakor pa je predsednik sam izjavil, ne bodo imeli njegovi govori nikake politične vsebine, niti ta, niti poznejši, ki jih namerava imeti še tekom tega poletja.

BOGAT KAVARNAR UGRABLJEN

Chicago, Ill. — Ravno, ko je nameraval 50letni A. Sciacca, lastnik kavarne na 5300 West North Ave., zapeljati v ponedeljek zgodaj jutraj svoj avto v garažo, se je pripeljal poleg njega neki drugi avto, v katerem je sedelo šest mož. Dva stališča iz avta z revolverjem v roki in se predstavila kot policista. S kavarnarjem je bila tudi njegova hči in dva sinova. Očeta so "policisti" prisilili, da je moral v njih avto, dočim so otrokom zapovedali, da ne smejo gledati za njimi, na kar so se odpeljali. Obveščena policija je pričela s preiskavo. Vrnili pa se je mož domov že drugi večer.

MESTO DOBIL DEŽ, FARMER V SUŠI

Chicago, Ill. — Kakor je bilo včeraj poročano, je dobila Chicago pretekli ponedeljek precejšnji množino dežja, ki je tudi držal temperaturo na prijetni nižini. Istočasno pa je po ostalih delih države, kakor tudi po celotnem osrednjem zapadu pritiskala vročina, ponekod do 100 stopinj.

DVE SMRTI ZARADI 50 CENTOV

Menard, Ill. — Septembra meseca je tedaj 25 let stari Warren Little ustrelil nekega brivca, ko se je sprl z njim zaradi 50 centov, ki mu jih je dolgoval za striženje. Ta umor je Little pretekli ponedeljek plačal s svojo smrtjo, ko je v tukajšnji državni kaznilnici prestal smrtno kazen na električnem stolu. Pred smrtjo je izrazil globoko obžalovanje nad činom, ki ga je izvršil.

MESO NA RAZPOLAGO RELIEFU

Chicago, Ill. — Federalna reliefna korporacija je oddala illinoiški reliefni komisiji na razpolago nad milijon funtov prekajene svinjine in 390,300 funtov pečene govedine v kantah, kar se ima razdeliti med potrebne družine širom države.

NRA IMA SVOJE GLASILO

Primorana izpodbijati napade kapitalističnih nasprotnikov.

Washington, D. C. — Da nekoliko paralizira mogočno propagando, ki jo vodi kapitalistični listi proti vladi, v katerih se dejstva po navadi zlobno zavijajo, je pričela NRA izdajati svoj lastni list, in sicer pod naslovom "The Blue Eagle" (plavi orol). List se pošilja začasno še brezplačno in se ga tiska v okrog 42,000 izvodih. Kakor pa poroča vodstvo, naraste njegova cirkulacija na teden do 5000. Zdj se pošilja le tvekd kam in posameznikom, ki so v zvezi z NRA.

MADŽARI SE MAŠČEVALI NAD FRANCOZOM

Budapesta, Ogrska. — Madžare je do skrajnosti razjezil francoski zun. minister Barthou, ko je imel pretekli teden v Bukaresti govor, v katerem je obljubil Rumunom francosko pomoč v slučaju, če bi bili napadeni. Dijaštvo v tukajšnjem mestu je vzpirlorilo v ponedeljek zgodaj jutraj svoj avto v garažo, se je pripeljal poleg njega neki drugi avto, v katerem je sedelo šest mož. Dva stališča iz avta z revolverjem v roki in se predstavila kot policista. S kavarnarjem je bila tudi njegova hči in dva sinova. Očeta so "policisti" prisilili, da je moral v njih avto, dočim so otrokom zapovedali, da ne smejo gledati za njimi, na kar so se odpeljali. Obveščena policija je pričela s preiskavo. Vrnili pa se je mož domov že drugi večer.

NOV UČNI NAČRT UNIVERZE

Chicago, Ill. — Tukajšnja čikaška univerza je odobrila nov načrt za izobrazbo odraslih. Po tem načrtu bo dovoljeno, prisostvovati univerzitetnim predavanjem vsem odraslim osebam s primerno razvitim razumom ne glede na dosežanje zahteve po dopolnjeni višji šoli. Taki dijaki pa ne bodo dobili nobenih kreditov in bodo znani pod imenom "dijaki na splošno". Z ozirom na skrajšane delovne ure se pričakuje, da bo čimdalje več odraslih oseb želelo, da si pridobi višjo izobrazbo in jim bo zato ta načrt dobrodošel.

SENATOR SI BO OHLADIL JEZO

Washington, D. C. — Republikanski senator Borah je nasproten predsedniku in njegovemu "new deal" programu in bo dal duška svoji jezi v celi seriji govorov, katere namera v imeti tekom tega poletja. Kakor se je izrazil napram časnikarjem, je prejel več vabil na razna republikanska zborovanja.

MESO NA RAZPOLAGO RELIEFU

Chicago, Ill. — Federalna reliefna korporacija je oddala illinoiški reliefni komisiji na razpolago nad milijon funtov prekajene svinjine in 390,300 funtov pečene govedine v kantah, kar se ima razdeliti med potrebne družine širom države.

PROF. TUGWELL V CHICAGO

Chicago, Ill. — Poljedelski podtajnik, R. G. Tugwell, se je na svojem potovanju v Des Moines, Ia., ustavil pretekli ponedeljek tudi v Chicagi, kjer si je ogledal svetovno razstavo. Tugwell namerava imeti po osrednjem zapadu število poučnih govorov o "new deal".

KRIŽEM SVETA

Vatikan. — Kakor se je objavilo pretekli ponedeljek, se je predsednik vatikanskega mestnega sveta, grof E. Ratti, nečak papeža Pija, zaročil z Angelo M. Crespi, hčerjo milanskega senatorja.

Belgrad, Jugoslavija. — V mestu Bemisev blizu ogrske meje se je v ponedeljek vršilo zborovanje jugoslovanskih avijatikov. Pri predstavah pa je neki aeroplan treščil v skupino gledalcev, pri čemer je bilo na mestu ubitih pet oseb.

Berlin, Nemčija. — Nad vse prisrčnega sprejema je bilo deležnih 152 članov avstrijskih nazijskih napadalnih čet, ki so prispeli semkaj v ponedeljek. Govorniki so ob tej priliki navduševali ljudstvo za idejo združenja Avstrije z Nemčijo.

HITLER — "POSLANEC BOŽJI"

Berlin, Nemčija. — Naziji gredo v svoji vnemi že do takih ekstremov, da postajajo do skrajnosti smešni. Tako se je eden nazijskih voditeljev, R. Hess, v nekem govoru izrazil, da je prepričan, da je sam Vsemogočni poslal Adolfa Hitlerja, da preobrazi usodo Nemčije. Karkoli Hitler stori, bodisi zavestno ali nezavestno, je nadvladjeval govornik, je vedno prav in je torej očitno, da ga vodi višji klic.

RANJENI KUBANSKI PREDSEDNIK

Predsednik Kube, Mendieta (sedeč), po napadu, ki je bil nedavno izvršen nanj. On sam je bil neznatno ranjen, dočim sta bila pri napadu dva častnika ubita.

POMOČ DELAVSTVU

Decentralizacija industrije potrebna za lažjo preskrbo delavstva.

Washington, D. C. — Kakor se je izrazil federalni reliefni administrator, H. Hopkins, se bo morala izvršiti v reliefnem sistemu temeljita preuredba, in sicer predvsem v tem pravcu, da se odpravi direktna podpora. To se bo doseglo s povečanim obratom v industriji in pa z brezposelno zavarovalnino.

En način, kako se bo olajšalo ljudem življenje, vidi Hopkins v decentralizaciji industrije. Zdj se delavec v industrijskem mestu navezan samo na svojo plačo. Ako se industrija razkropi po deželi, da ne bo vsa osredotočena v velikih mestih, se bo s tem dala delavcem prilika, da si bodo lahko nabavili kos zemlje, kjer bodo postavili hišo, in jim bodo pri življenju pomagali pridelki, ki jih bodo dobili iz zemlje.

En način, kako se bo olajšalo ljudem življenje, vidi Hopkins v decentralizaciji industrije. Zdj se delavec v industrijskem mestu navezan samo na svojo plačo. Ako se industrija razkropi po deželi, da ne bo vsa osredotočena v velikih mestih, se bo s tem dala delavcem prilika, da si bodo lahko nabavili kos zemlje, kjer bodo postavili hišo, in jim bodo pri življenju pomagali pridelki, ki jih bodo dobili iz zemlje.

RUMUNSKI NAZIJI NADLEGOVALI KRALJA

Bukaresta, Rumunija. — K slovesnostim polaganja temeljne kamena nekemu dijaškemu domu je bil pretekli ponedeljek povabljen kralj Karl. Med slovesnostmi pa so prikralaki na lice mesta nazijski dijak, ki je uniformiran in s svastikami, je ker so pričeli z demonstracijami, je kralj sredi poteka slovesnosti odšel, ne da bi imel prej nameravani govor.

Iz Jugoslavije

SKRIVNOST POHORSKIH GOZDOV; PES PRINESEL ODSEKANO ČLOVEŠKO ROKO DELAVCEM NA TRAVNIKU. — NADALJNA POROČILA O POVODNI. — SMRTNA KOSA. — NESREČE, NEZGODE IN DRUGO.

Razburljiv dogodek

Maribor, meseca junija. — Na travniku Josipa Fiferja, preužitkarja v Frajhamu pri Sv. Martinu na Pohorju so ljudje spravljalo seno. Ko so bili tako zaverovani v delo, je nenadno iz gozda primahal med nje gospodarjev pes, nesoč v gobcu neko blede stvar, ki se je od daleč zdela kakor kost. Ko je pes prišel do gospodarja, je spustil stvar na tla, mahal z repom in vprašujoče gledal gospodarja. Z grozo so ljudje spoznali, da je ta blede stvar že razpadajoč kos človeške dlani s štirimi prsti. Z grozo je navdala ta skrivnost iz pohorskih gozdov vse bližnje in dalnje prebivalce, ki so si v razburjenosti slikali vsakovrstna grozodejstva, ki da se gode v pohorskih gozdovih, katere izvajajo neznani zločinci. Orožništvo je bilo nemudoma alarmirano in se odpravilo na preiskovanje okolice in ni trajalo dolgo ko so skrivnost odkrili. Našli so namreč že močno razpadajočo človeško truplo in kmalu tudi izvedeli, da je bil ponesrečenec star drvar, ki je nekje blizu Framas zaslužil okoli 100 Din. V vintotoču na Planici nad Framo, se je možak napil vina in se po dal naprej. Na potu domov ga je zadela sredi gozda kap, da je obležal na mestu mrtev. — To se je zgodilo že koncem zime. — Psi so pa truplo našli, raztrgali in odnesli posamezne kosti, rebra, noge in roke. Tako je bila strašna skrivnost razkrita in pohorsko ljudstvo se je zopet pomirilo. Ponesrečenec je bil 65-letni drvar Franc Anič iz Limbuša pri Mariboru.

Z žveplom se je hotela zastrupiti

Na čuden način si je hotela končati življenje 20-letna Olga K. v Ptuj. Zaužila je znatno količino žvepla. Kmalu so jo popadli strahoviti krči in najbrže bi bile posledice nepremišljene dejanja tragične, da ji niso v bolnici takoj pomagali in ji izprali želodec.

Velika povodenj ob izteku Sotle

Dobova, 10. junija. — Že nekaj dni sem so kmetovalci v skrbih zmajevali z glavami, kaj bo, če dež ne prestane. Dokler se je Sava še kolikor toliko držala obirala črešnje 40letna posest, je voda v Sotli še redno nica Katarina Korošec. Pri tem odtekala. Ko pa je Sava napodelu je padla s črešnje in si zlo sled zaprla Sotli odtok, so se mila tilnik. Bila je prepeljana ogromne množine vode razlile takoj v bolnico, a je kmalu poddaleč naokrog, tako da se vidi pokrajina kakor veliko jezero z majhnimi otoki.

Žalostna usoda žene

Uničena je prva košnja in se Poštnemu uradniku Pribislabo pokošena in posušena trava v Dančiču v Peči v Juž. Srbiji kvečjemu lahko porabila le za je umrl otrok. Dančič je obtožesteljo. Z drugimi pridelki seveda ženo, da je ona kriva otrokoda ne bo nič bolje. Koliko truda ve smrti, kar si je ta tako gnala je bilo zaman in koliko ga še bo, k sreči, da si je prerezala žile na ko bo treba še enkrat orati in rokati. Ka je v bolnici ozdravela, na novo sejati in saditi. Po ugotovitvi kmetijskega pa ni hotel sprejeti. To je tako stvokovnjaka je uničenih 80 odstotkov vseh pridelkov. Kdaj bo, omračil um.

mo tako srečni, da se uresniči projektirani načrt regulacije Sotle? Povodenj nam napravi škodo vsako leto enkrat, če ne dvakrat. Gosto naseljenemu kmečkemu prebivalstvu pri nas že tako primanjkuje zemlje, a k temu še povodnji stalno uničujejo pridelke.

Radi denarja

Zaradi 10 Din je dobil Alojzij Pust, dinar iz Globodola na Dolenjskem, z batino po glavi. Pust je bil namreč ta znesek dolžan sosedu, dolga pa ni mogel poravnati. Ob neki priliki sta se s sosedom sprla in ga sosed lopnil po glavi, da je moral Pust v bolnico.

Smrtna kosa

V Prevaljah je umrla Ana Mačič, žena mizarja stara 60 let. — V Ptuj je umrla Marija Ribič, žena davčnega uradnika stara 50 let. — V Ljubljani je umrl Boris Žirovnik, absol. jurist. — V uršulinskem samostanu v Škofji Loki je umrla č. m. Kristina Marija Mikuz, učiteljica ročnih del stara 58 let in č. s. Alojzija Poljanec, rodom iz Ljubljane.

Dolarje je sežgala

Iz Murske Sobotice poročajo z dne 2. junija, da živi v bližini Pertoč neka kmetica, ki je sama na svojem posestvu. Mož, gospodar, je že pred leti odpotoval v Ameriko. Imel je srečo in je v dobrih časih pošiljal ženi pisma in denar, da je bila žena prav zadovoljna. Prišli so slabi časi in prenehala so pisma in denar. Tedaj so pa hudobni jeziki raztrosili, da se je mož v Ameriki poročil z drugo. Žena je verjela, in ko je po dolgem času prejela od "nezvestega" moža nekaj slik, je vse skupaj vrgla v ogenj. Kmalu je dobila pismo, v katerem ji mož poroča, da je v slikah denar. Ni mogel pa poprej pisati, ker je bil bolan; sedaj, da ji je poslal v slikah \$700. — Gotovo je žena obžalovala, da je verjela ljudskim govoricam, ki največkrat samo iz škodoželjnosti trosijo laži.

Nesrečen padec

V Pečovju pri Teharjih je Sava še kolikor toliko držala obirala črešnje 40letna posest, je voda v Sotli še redno nica Katarina Korošec. Pri tem odtekala. Ko pa je Sava napodelu je padla s črešnje in si zlo sled zaprla Sotli odtok, so se mila tilnik. Bila je prepeljana ogromne množine vode razlile takoj v bolnico, a je kmalu poddaleč naokrog, tako da se vidi pokrajina kakor veliko jezero z majhnimi otoki.

Žalostna usoda žene

Uničena je prva košnja in se Poštnemu uradniku Pribislabo pokošena in posušena trava v Dančiču v Peči v Juž. Srbiji kvečjemu lahko porabila le za je umrl otrok. Dančič je obtožesteljo. Z drugimi pridelki seveda ženo, da je ona kriva otrokoda ne bo nič bolje. Koliko truda ve smrti, kar si je ta tako gnala je bilo zaman in koliko ga še bo, k sreči, da si je prerezala žile na ko bo treba še enkrat orati in rokati. Ka je v bolnici ozdravela, na novo sejati in saditi. Po ugotovitvi kmetijskega pa ni hotel sprejeti. To je tako stvokovnjaka je uničenih 80 odstotkov vseh pridelkov. Kdaj bo, omračil um.

AMERIKANSKI SLOVENE

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.

Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljkov in dnevo po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.

Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsak dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrta dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Razprava o slovenstvu v Ameriki podaljšana

"Velesenjeno uredništvo A. S.:"

Vidite, spoštovani g. urednik, da je razpis razprave, kako ohraniti čimdalje mogoče slovenstvo v Ameriki, našel odmev v rodoljubnih slovenskih srcih? Povem Vam, da tolikega odmeva prav res nisem pričakoval. Sem mislil, da smo že bolj mrtvi kakor smo. Številni odmevi pa kažejo, da nismo še za na mrtvaške pare — niti še ne za v grob!

Iz dosedanjih odmevov se da izluščiti že marsikaj dobrega. Ni vse zlato zrno, pač pa je pri vseh nekaj dobre volje in smisla za sodelovanje. In to je že veliko! Več je, kakor sem jaz pričakoval.

Je pa po mojem prepričanju to šele začetek. To, kar so dosedaj prispevali k tej razpravi razni rodoljubni možje in žene, zdaj številni drugi prebavljajo po svoje in bodo mnogi izmed teh izrazili svoje mnenje. Zato bi bil zaključek razprave že sedaj tej stvari v škodo. Razprava se naj podaljša vsaj še za 90 dni, tja do 1. oktobra, da dobi tako še vsak priliko se izraziti, ki se za ohranjenje slovenstva v Ameriki kaj zanima.

Prepričan sem, da Vi, g. urednik, ne bote proti podaljšanju časa za razpravo, četudi imate s tem morda malo sitnosti. Gre za prepotrebno dobro stvar, za slovenstvo med nami. Tudi drugi listi bi se morali lotiti tega važnega vprašanja, gre za njih dobrobit, kakor za druge. Pa tudi vodstva naših ugodnih organizacij bi morala k temu spregovoriti svoje besede, ker tudi za njihove organizacije gre. Razprave, kako ohraniti slovenstvo v Ameriki kar najdalje mogoče, so velikega in važnega pomena za vse, kar je slovenskega med nami. Tako mislim jaz.

V pričakovanju, da se ta zanimiva razprava živahno nadaljuje v dobro slovenstva med nami ter da se bodo še mnogi oglašali v ta namen, Vas in vse, ki o tem razpravljajo, iskreno pozdravljam in sem Vaš

(Podpis).

Pripomba uredništva:—Zgorajšnje pismo objavljamo, kakor smo ga prejeli. Dodamo naj k pismu, da se uredništvo "A. S." popolnoma strinja z vrlim rodoljubom, ki je razpisal to razpravo. Prav drage in rade volje podaljšujemo čas razprave do 1. oktobra 1934. Res je, da so še mnogi, ki bodo v razpravo posegli, pa zdaj še čakajo na mnenja drugih, itd. Kako ohraniti naši mladi generaciji slovenski značaj in ljubezen do slovenstva med nami, je preeminentno vprašanje, da bi mogli kar lepo mirno in tiho mimo njega. Dolžnost nas vseh je, da storimo v tem oziru vse, kar moremo. Po mnenju uredništva so tu trije najpomembnejši faktorji in brez katerih kaj uspešne akcije ni pričakovati. Ti so:

1. Slovenske župnije s farnimi šolami;
2. slovensko časopisje in
3. slovenske organizacije.

Lahko bi dodali zraven še eno točko, ki bi bila "in slovenske družine ali slovenski starši", toda glavni faktorji so ome-

njeni trije, ki lahko začnejo z močno propagando v tej smeri. Seveda taka akcija pomeni žrtve in ogromno delo. Toda cilj in namen take skupne akcije za ohranjenje slovenstva med nami, je za vsakega pravega Slovenca in Slovenko tako lep, da bi bile vse žrtve v ta namen prijetne in sladke.

Torej čas razprave je podaljšan in je s tem dana prilika še vsem, da se k temu izrazijo in povedo svoja mnenja, pa naj bodo taka ali taka. Povejmo si vsaj, kaj mislimo o tej stvari!

DETROIT SE OGLAŠA

Detroit, Mich.

Ne vem, če je tukaj v Detroitu res toliko dela ali kaj, da se toliko časa nihče ne oglasi. Ker je danes konec letošnje pomladi in ker je bilo to pomlad tako malo dopisov iz našega velikega mesta, hočem jaz nekoliko poročati, zlasti kako se imamo na veselicah, katerih se za naše prazne žepne ne manjka.

Veliko zanimanje vlada na naših društvenih poljih, katerih je v Detroitu tudi lepo število. Posebno je živahno v novoustanovljenem društvu sv. Jožefa števec 249, KSKJ, katero si želi pridobiti toliko novih članov v tej kampanji, da dosežejo kvoto, katere je za vsako društvo določena. Ker se društveni člani toliko trudijo, da bi prišli do vrhunca, zato je hvalevredno in priporočam, da bi vsaka slovenska družina zapisala svoje otroke k društvu sv. Jožefa, števec 249, KSKJ. To društvo posluje v angleškem jeziku, zato se ni treba bati, da ni veselja na sejah. Kakor se sliši, bo imelo to društvo svoj prvi piknik meseca julija, o katerem mislim, da bo še kaj poročano. — Torej, vsi Slovenci in Slovenke, kakor tudi drugi, pokažimo, da smo z njimi in pokažimo s tem, da se udeležimo njihovega piknika.

Zadnje nedeljo smo imeli farni piknik, na katerem je bilo veliko zabave vsake vrste, tako da je šel vsakdo zadovoljen domov. Saj pa tudi lahko, ker tako velikega piknika kakor je bil ta, Slovenci še nismo imeli in mislim, da Mr. Ferderbar ni še nikoli toliko nikljev razdal otrokom, kakor na tem pikniku. Toliko za danes, prihodnjič pa še kaj več. — Pozdrav vsem Slovincem širom Amerike.

J. N.

O TEM IN ONEM IZ SOUTH CHICAGO

So. Chicago, Ill.

Zelo redki so postali zadnje čase Novinarjevi dopisi, tako pravijo pri nas v So. Chicagu. Pa sem šel in pregledal Amerikanskega Slovenca in sam moral potrditi to sodbo. Je res nerodno, če te sedaj od te, sedaj od druge strani dregajo, kaj je v Novinarjem. Na zadnji baseball igri v Calumet parku me je celo baseball dopisovalec vprašal, če je še kaj novic v naši naselbini. Takoj sem vedel, kaj je hotel s tem povedati. Da ne bodo drugje mislili, da je Novinar vrgel puško

Velika nesreča se je zgodila v soboto rojaku Mr. Antonu Jakše, ki je tudi naročnik Amer. Slovenca in živi na Mackinaw Ave. S svojim avtomobilom so se nekam peljali na kratak izlet ali kaj, tako sem vsaj slišal praviti; in že se je zgodila nesreča, da so zadeli dve mašini skupaj. Posledica tega je, da je Mrs. Jakše morala v bolnico in pravijo, da je prav hudo pobita. Rojaku izrekam sožalje nad nesrečo, ki ga je zadela, Mrs. pa želim, da čimprej okreva in se povrne domov, da bo zopet lahko opravljala domače gospodinjstvo.

Nesreča se je dogodila tudi dobro poznanemu rojaku Mr. Johnu Golobu na 97. cesti in Avenue M. Popraviljal je streho in je po nesreči padel doli ter se precej pobil. Sam je rekel, da to ne bo nič hudega; — da bi le res ne bilo. Vidite, tako je. Človek nič ne ve, kje ga doleti nesreča. Včasih doma, včasih na poti, včasih na delu. — Mr. Golob želim, da čimprej zopet okreva. Tudi on je zvest naročnik Amer. Slovenca in mu želim, da bi ga še veliko let bral zdrav in vesel.

Toliko naj bo o nesrečah. Sedaj moram tudi še povedati, da se je poročila tudi Miss Anna Hvala, ki živi na Avenue M. Karlo je bilo na očetni ne vem, ker nisem bil tam. Moralo je biti prav gotovo zelo dobro in prijetno, ker če bi bila očet boljša "slaba" bi se še razvedelo. — Novorojenček Anna Hvala in Joseph Bugash pa želimo mnogo sreče, veselja in zadovoljnosti v novem stanu.

Na predvečer sv. Alojzija, je bil veselo iznenaden Mr. Louis Špan, ki živi na Avenue L. in je dobro poznan v naši naselbini kot izvrsten barvar hiš in poлагatelj stenskega papirja. Po pevski vaji so mu pevci, ki so bili že poprej domenjani, rekli, če bi nas on za svoj god "potrital", čemur se ni ustavljal, ampak je rekel, da naj kar z njim gremo, da ima mama še nekaj "michiganca" doma. Doma je pa že čakala cela zbrana družba, ki ga je veselo pozdravila. Odkrito povedano, da je bil Lojze veselo presenečen. Samo to je rekel, da se mu je zdelo nekoliko "frdohtno" ker ni bilo nobenega pred hišo, kjer navadno vsaki večer sedijo in je bila v hiši razun v kuhinji tema. Zabavali smo se pozno v noč in si hladili žejno ob okusnem ječmenovcu, katerega smo kupili od Mr. Popovicha, ki toči jako dobro pivo na 3545 E. 95th street. Da ni nihče trpel glada, tega menda ni treba posebej povedati. Klopri smo pa napravili kar na vrtu pod tisto veliko jablano, na kateri so lansko leto "na pol" dozoreli trije sadeži in pol. Četrtega pol so namreč črvi pojedli. Tudi zapeli smo pod jablano, prav kakor v starem kraju. Pogrešali smo pa voditeljice Mrs. Špan, ki je bila ta večer posebno "bizi". Ona namreč zna toliko pesmi in zdravice, da če bi vsaka tehtala samo nekaj funtov, jih noben vlak ne premakne z mesta. — Bog te živi Lojze! — Ker sem že pri party, bom pa še omenil, da je bil zad-

njo soboto pripravljen velik party na Mrs. W. F. Kompare in sicer v Hrvatskem Domu na Commercial Ave. Pravijo, da je bilo tam zelo veselo. — Škoda, da nisem bil tudi jaz tam.

Društveno življenje je pri nas precej živahno. Sedaj se marsikatero društvo pripravlja na razne izlete in tudi piknike prirejajo. Pevsko dr. Slovan, ki ima v znanem Field House v Calumet parku, je imelo prav dobro obiskan piknik v nedeljo 17. junija. — Sedaj se pripravljajo za piknik Jugoslav American Political Club, ki bo imel v petek svojo sejo v Hrvatskem domu na Commercial Ave. Predsednik Mr. Popovich je rekel, da želi, da bi se člani polnoštevilno udeležili te seje, ker je zelo važna. — Naša Konferenca sv. Vincencija Pavlanskega tudi še vedno živi in imajo svoje seje vsaki torek zvečer. — Društvo Najsv. Imena bo imelo svojo sejo v ponedeljek 2. jul. Seje so se namreč premenile in se bodo vršile vsaki ponedeljek pred drugo nedeljo v mesecu in to radi tega, ker je bolj praktično, zaradi skupnega sv. obhajila ki je drugo nedeljo v mesecu. Se laglje vse uredi. Torej, v ponedeljek vsi člani na sejo. Holy Name Juniors imajo pa svojo sejo v četrtek 5. junija. — Dr. Krščanskih žena in mater je nabavilo krasen blagoslovni plašč, ki bo blagoslovljen zadnjo nedeljo meseca julija. — Cerkevno pevsko društvo Zarja je sklenilo da bo sedaj v poletnem času imelo nekoliko počitnic in ne bo tedenskih pevskih vaj, če ne pride kaj posebnega vmes, o čemur se bo pravočasno pevcevm poročalo. Zeleni je pa, da bi ob nedeljah kolkor mogoče vsi prihajali k sv. mašam ob 7 in ob 9:30. — Člani dr. Vitezi sv. Florijana so že izvolili svoje delegate za konvencijo KSKJ, ki bo meseca avgusta v Indianapolis, Indiana. Ravnotako so tudi članice dr. Marije C. Spočetja KSKJ že izvolile svoje delegatince. — Dr. Vit. sv. Florijana prav lepo napreduje v novem članstvu. Zlasti mladina rada pristopa v društvo. K temu tudi pomaga dobra agitacija raznega sporta, ki ga je KSKJ upejala med svojim članstvom in v katerem se naši boostarji dobro udejstvujejo. — Toliko bo za enkrat dovolj, dasi imam še veliko za povedati, zlasti o raznih obiskih zadnjih dni.

Novinar.

NOVICA ZA SLOVENSKE ČČ. GG. DUHOVNIKE

Ze dolgo gojena želja se je izpolnila, ko so očetje cisterci-jenci odprli počitniški dom (samo za duhovnike), imenovan "Spring Bank Manor".

Ta počitniški dom se nahaja v Okauchee, ob prijaznem jezeru Lake Country v državi Wisconsin. Spring Bank Manor je idealen prostor za duhovnike, da se v dobi letnih počitnic odpočijejo od svojega težkega duhovnega dela in si naberejo novih moči.

Krasna okolica narave, ki se posebno lepo izražajo ravno v tem kraju, zelo blagodejno vpliva na

Naši mali. — Mama: Kakšen pa si spet? Kje si si tako umazal roke?

Nadebudni sinko: Najbrže sem se prijel za obraz!

Tudi dobro povedal. — Zopet pijan! Kakšen izgovor imaš sedaj? — Lincolnov rojstni dan. — Kaj se moraš ti zato napiti?

Skopuh. — Največji skopuh je tisti, ki da svoji hčeri nikel, da ne bo nič večerjala, ponoči ji denar ukrade in zjutraj ji ne da zajutreka, češ, da je to za kazen, ker je izgubila nikel.

Ne vedno. — Ti plavaš? — Samo včasih. — Samo včasih? Kdaj pa so tisti časi? — Kadar sem v vodi.

Pred sodnikom. — Sodnik: Zakaj ne priznaš umora, saj so te tri osebe videle, ko si ga izvršil?

Zločinec: Kaj zato? Poglejte gospod sodnik, koliko milijonov oseb je, ki tega niso videle.

Skrivnost. — Sinček: Mama, kaj ne, naš papa ne bi nobenega zadušil?

Mati: Seveda ne, sinko. Kako pa prideš do tega vprašanja?

Sinko: Slišal sem, ko je v kleti rekel stricu: dajva vsak še enega udušiti.

Človeka in mu pomirja napete živce ter mu vrne nove moči za nadaljno delovanje. Postrežba prav nič ne zaostaja za najboljšim mestnim hotelom, po zelo zmernih cenah. Poleg stoječa cistercijska cerkev in s tremi privatnimi oltarji v posebni kapeli, je velike ugodnosti za duhovnike ki so tam na počitnicah, da lahko ob vsakem poljubnem času opravijo vsakdanjo sveto mašo.

V vsakem oziru so lahko duhovniki tamošnjim oo. cisterci-jencem hvaležni, lasti še podjetnemu priorju Very Rev. Fr. Roos-u, da so se uredili ti tako prijetni počitniški prostori za amerikanske duhovnike, kjer lahko nemoteno preživijo svoje počitnice, kjer se poživijo in razveselijo. Kraj je tudi zelo prijeten in ugoden in zdrav, tudi za take, ki si hočejo utrditi svoje zdravje.

UREDNIKOVA POŠTA:

— Mrs. P. K., Cleveland, O. — Mi nismo prejeli nobenega dopisa od Vas. Ste morali napisati napačni naslov.

— Mr. P. L., Chicago, Ill. — Naslov jugoslovanskega konzularnega urada v Chicagu je: 840 North Michigan Ave.

TARZAN MED PRITLIKAVCI

(2)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: EDGAR RICE BURROUGHS

Ko se je Španec Miranda priučil za silo jezika, ki so ga govorili dotični kanibalci, je zvedel, da ga je le čudno naključje rešilo smrti. Zdal se ni hotel več predstavljati za Tarzana, pač je vedno mirno in se delal, kakor da bi bil res "vodni vrag", za kar so ga kanibalci smatrali.

Včasih je celo ure prešteval dragocene diamante, ki jih je imel v posebnem mošnjičku. Demantov zamorci niso poznali, poznal pa jih je on in vedel, da imajo velikanske veljave, da če pride kdaj v svet, da si bo lahko poskrbel za vse svoje življenje, karkoli bo hotel.

Je pa vsakokrat, ko je začel kakše stopinje, mošnjiček hitro skril pod pazduho. Miranda je prebil eno leto v takem ujetništvu. Hčerka Uha od starega copernika kanibalskega preroka je že dalj časa opazovala Miranda. Nekega dne se mu je približala in ga ogovorila. Nasmejale se ji je.

Saj Miranda ni imel v vsem taborišču niti enega prijatelja, zato si je skušal dobiti naklonenost od zamorskega dekleta. Uha je bila pač običajna divjakinja. Miranda jo je začel hvallati, kako je Uha lepa. Hotel si jo je prikupiti, misleč, da dobi od nje kako naklonenost. Uhi se je kmalu prikupil.

DENARNE POŠILJATVE

v Jugoslavijo, Italijo in vse druge države pošiljamo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu. Denar dobijo prejemniki po pošti direktno na dom brez odbitka. Ker se cene pogosto menjajo, računamo po cenah onega dneva, ko prejmemo denar. — Včeraj so bile naše cene:

Dinarji:	Za izplačila v dolarjih:
Za \$ 2.70..... 100 Din	Za \$ 5. pošiljite...\$ 5.75
Za \$ 5.00..... 200 Din	Za \$ 10. pošiljite...\$10.85
Za \$10.00..... 400 Din	Za \$15. pošiljite...\$16.00
Za \$12.25..... 500 Din	Za \$25. pošiljite...\$26.00
Za \$24.00.....1000 Din	Za \$40. pošiljite...\$41.25

Vsa pisma in pošiljave naslovite na:

John Jerich

(V pisarni Amerikanskega Slovenca)

1849 W. CERMAK RD., CHICAGO, ILL.

Rev. J. M. Trunk:

PRISPEVEK K RAZPRAVI

Gre za to, da si ameriški Slovenci kot izseljenci v tujino podaljšajo svoje narodno življenje in jih prehitro ne zagrnejo valovi morja v tujini. Sicer se poudarja opravičeno, da nudi Amerika mnogim nov dom, novo domovino, ampak tudi pri vseh mogočih vrlinah življenja in bivanja v Ameriki ta dom ni slovenski dom, ni narodna domovina v prvotnem pomenu besede. Izseljenci so tu. Ni umestno, da razpravljamo o vzrokih izseljevanja. Ta točka bi bila na mestu k večjemu za bodoče izseljence, nikakor pa ni za izseljene. Pri izseljenih se mora računati z dejstvi, kakršna so.

Vsak narod tvori skupino toliko in toliko posameznikov. Slovenska narodna skupina je majhna v primeri z narodi, kjer gre število posameznikov na milijone. Ne vem, če je število kolikor toliko točno. Našel sem zapisano, da tvorijo izseljeni Slovenci sedmimo skupnega narodnega števila. Morda so všteti vsi Slovenci, ki so se izselili kamorkoli. Vsekakor nas v Zedinjenih državah v Ameriki ni malo.

Ali smo zapisani narodni smrti? Bolje bo, ako pustimo to točko, ker bi razprava o njej utegnila bolj škodovati kakor hasniti. Pesimizem v toku življenja ni na mestu, kakor ni niti kak pretiran optimizem ali idealizem. Najboljša pot pri danih razmerah je neki srednji realizem, ki računa s podanimi dejstvi.

Razprava je usmerjena na pravilno točko: Nočemo umreti! Pa nas mori tujina. Res, da nas mori, dasi morda ravno ne nameravamo. Torej križem roke? Za to gre. Tujina nas mori, in nimamo na razpolago sredstev, da zabranimo to morenjenje in smrt od te strani, ampak sami ne smemo pospeševati te končne smrti. Gledajmo jasno. Smrti zapademo vsi. Hoteti živeti pa mora vsak, in v bistvu človeške narave je, da se bori-mo zoper smrt do zadnjega. To mora veljati tudi za narod doma, in v prvi vrsti na tujem. Kolikor zadenejo napake nas samih, bodo v tem, da nam manjka hotenja do življenja, trdne in jeklene volje, da se upiramo z vsemi silami. Vsako pomanjkanje trdne volje do življenja pomeni pospešeno umiranje. Pravijo, da naši ameriški Indijanci zato tako hitro izumirajo, ker ne cenijo dosti življenja. Vsaj en razlog utegne to biti.

Znak narodnega življenja je skupni jezik. Z jezikom živi in pade narod. Amerikanci niso narod, samo ljudstvo so. Na Gorškem bo polagoma le ljudstvo, enako na Koroškem, ako izgine jezik. In tam je domovina, tu tujina.

Vse se torej suče okoli vprašanja: Kako tudi v tujini ohraniti skupno narodno vez in bistvo narodnosti, to je rabo narodnega jezika, veljavo slovenščine med izseljenimi ameriškimi Slovenci.

Razprava je prinesla mnogo snovi. Ne bom ponavljal, niti najmanj kritiziral, dasi bo med zrnji nekaj plev. Zdi se mi, da ena stran vprašanja, kako podaljšati v tujini narodno življenje, dozda vsaj ni našla poudarka. Vprašam: Kaj pa z državo? Kakšno je naše naziranje do države, in nasprotno? Ali pa: Kakšno bi vsaj moralo biti to naziranje?

Svest sem si, ker poznam mišljenje, da sem se dotaknil zelo kožljive točke. Razume se, da ne gre za ameriškansko državo, ampak za državo v starem kraju. Marsikdo utegne že tu odložiti čitanje in narediti konec in postaviti piko. Vsakemu svobodno. Moj namen je, da opozorim na točko državne mentalitete, ker sem prepričan, da je velike važnosti pri prizadevanju ohraniti izseljeni narod kolikor mogoče dolgo dobo pri narodnem življenju. Kdor misli, da ima tehtne razloge za odklonitev te točke, bo pač ravnal kakor dozda, ko ga morda nihče na to točko ni opozoril. Meni se ni treba spuščati v nobena prerekanja, ali je opiranje na točko državne smisli mogoče, ali pa ni mogoče, ker bom skusil na drugih slučajih dokazati, da je misel o državi zelo važna in igra skoroda odločilno vlogo.

Naziramo o državi. Poreče kdo: Kaj bi brigalo naseljenca, ali je v starem kraju kaka država, ali pa je ni, in kaj naj bi bilo na tem, kakšna je tam kaka država? Saj je izseljenec zapustil stari kraj in postal večnoma novi državljani, in mladinski naraščaj, pri katerem gre predvsem za ohranitev materne jezika, sploh starega kraja ne pozna, še manj pa kake države tam, in kakšna je ta država, ako sploh obstoja. Pomalo, pomalo, veli Hrvat.

O državah in državi so spisane debele knjige. Zadostuje nam tem mestu to-le: Prvo je družina. Tu mora biti red tudi pri našem vprašanju. Kolikokrat se je poudarilo, da stari, ko se morda sami tudi pobrigajo za ohranitev jezika, ne storijo dolžnosti pri mladini, in zadnja ne rabi jezika staršev in se prezgodaj pogrezuje. Res je tako. Ne gre za družino, gre za vse družine, ki tvorijo izseljeniško skupino in s skupino za vsakega posameznika. Družine tvorijo državo. Pred vojno je bila večnoma Avstro-Ogrska, zdaj je vsaj pri večini Jugoslavija, mnogim Italija, Korošcem nova Avstrija.

Družina se preseli v Ameriko, enako posameznik. Odnos do države je isti. Pretrgana je vez s staro državo, in upostavljena vez z novo vsaj pri stalnih naseljenih. Ali je pretrgana vsaka vez? Tu je point, okoli te točke se vrti ta prispevek k razpravi.

Ako izseljenec ne postane državljani, državna vez sploh ni pretrgana. So slučaj, da tuja država takega izseljenca kratkoma vrne. Razpravljamo pa o ameriškanskih izseljencih, ki so postali ameriškanski državljani. Nova država bo in mora zahtevati neke dolžnosti od strani novih državljanov, kakor pač od vsakega državljanja. Izseljenec se je stari državi odpovedal, sprejel novo državljanstvo, in ta državna vez je pretrgana. Na to vez niti najmanj ne mislim, ko pišem o državni misli. Ta vez ne pripušča nobenih izjem. Ko je Amerika stopila na strani alijancev v

svetovno vojno, se prejšnji dan, propadel. Kaj potem? Vse pretrgano? Širši bi bil izraz domovina, pa enako ne more za-imeti nobene pravice, dasi se je moglo pripetiti, da je rodni brat razl lastnega brata, oba bi je ne pretrgala. Mesto izraza država je vsaj Slovincem bolj umljiv izraz dom, domovina, stari kraj. Politična vez te duševne vezi sploh ne more doseči ali zaseči, ker gre preko politike, in s politično vezjo, ako se prav ume, ne more priti navskriž. Napake se lahko pripetijo na obeh straneh. Politična more poseči v to duševno vez in ta vez se more mešati s politiko. Navadno se pa kaj takega ne pripeti lahko, ako niso izredno kočljive razmere v ospredju, kakor je pač v slučaju kakega spopada z orožjem.

Bistvo te duševne vezi je neka zavest, ki novega državljanja se naprej veže s staro državo, odkoder je prišel. Govorimo o starem kraju, stari domovini, prebiramo radi novice iz starega kraja, dopisujemo sorodnikom in prejšnjim znancem, obhajamo "izseljeniško nedeljo", hodimo v stari kraj na obisk, izlet, pošiljamo tja denar, kupujemo knjige, naročujemo časopise itd. itd. Vse to je izraz te zavesti, te duševne vezi. Pri rednih razmerah nas vsaj v Ameriki nihče ne ovira, navadno ne ovira nikogar nobena država, ako se ta vez suče v pravih mejah.

Izraz dom je preozek. To bi bil očetov dom. Srce se širi. Ampak takega doma morda sploh ni bilo, ali pa je bil pro-

Na levi na sliki se vidi emir Abdullah iz Transjordanije, ko je pred kratkim obiskal Anglijo in je pri tej priliki položil venec na grob Neznane vojaka.

svetovno vojno, se prejšnji dan, propadel. Kaj potem? Vse pretrgano? Širši bi bil izraz domovina, pa enako ne more za-imeti nobene pravice, dasi se je moglo pripetiti, da je rodni brat razl lastnega brata, oba bi je ne pretrgala. Mesto izraza država je vsaj Slovincem bolj umljiv izraz dom, domovina, stari kraj. Politična vez te duševne vezi sploh ne more doseči ali zaseči, ker gre preko politike, in s politično vezjo, ako se prav ume, ne more priti navskriž. Napake se lahko pripetijo na obeh straneh. Politična more poseči v to duševno vez in ta vez se more mešati s politiko. Navadno se pa kaj takega ne pripeti lahko, ako niso izredno kočljive razmere v ospredju, kakor je pač v slučaju kakega spopada z orožjem.

Bistvo te duševne vezi je neka zavest, ki novega državljanja se naprej veže s staro državo, odkoder je prišel. Govorimo o starem kraju, stari domovini, prebiramo radi novice iz starega kraja, dopisujemo sorodnikom in prejšnjim znancem, obhajamo "izseljeniško nedeljo", hodimo v stari kraj na obisk, izlet, pošiljamo tja denar, kupujemo knjige, naročujemo časopise itd. itd. Vse to je izraz te zavesti, te duševne vezi. Pri rednih razmerah nas vsaj v Ameriki nihče ne ovira, navadno ne ovira nikogar nobena država, ako se ta vez suče v pravih mejah.

Izraz dom je preozek. To bi bil očetov dom. Srce se širi. Ampak takega doma morda sploh ni bilo, ali pa je bil pro-

Ne spada v moj okvir, kako je Jugoslavija nastala, ali kakšna je v sedanjem obstandu. Prav nobena država ni taka, kakršna bi si kdo želel, in niti dva se v tem ne bosta strinjala v vseh državnih zadevah. Opor zoper kako državno oblast, ako dela ta oblast krivico, je v okviru moralnih zahtev in sredstev opravičen. Ni pa opravičen vsak odpor, in moralna opravičena odklonitve ali odpore je zelo kočljiva zadeva. Na zboljanju razmer, ako se to da doseči, mora pomagati vsak po svojih močeh in svoji vesti, odklonitev države kot take pa bo, če sploh, le v zelo redkih slučajih moralno opravičena, dasi se pogostoma dogaja. Kaj, ko bi gorški Slovenci odklonili samo na sebi državno misel, ali Slovenci na Koroškem pod danimi razmerami? Koga zadovolji Amerika v vsem? Pa poizkusi odkloniti Ameriko!!

To moram poudariti, da ne bo napačnega razumevanja. — Pri našem vprašanju ali razpravi ne gre za razmerje državljanov v sedanji Jugoslaviji. Razpravljamo o naših narodnih razmerah v Ameriki, ko smo ameriškanski, ne jugoslovanski državljani. Omenil sem, da obstaja poleg politične vezi, ki se lahko pretrga s staro državo, še duševna, etična vez, katere se sama na sebi s politično ne pretrga, in naj bi se pretrgala. Za to gre.

Razpravljamo in razmotrivamo o sredstvih, kako bi se mogli mi tu v Ameriki čim dalje ohraniti, da se predčasno ne utopimo v ameriškem morju. Sredstvo bi bilo in je naš jezik, naša narodna slovenska govorica. O tem ne more biti nobene pretrganje. Nasvetovalo in priporočalo in poudarilo se je to in ono. Še pravim, da se ena točka pri tem ne sme pre-

zreti, in to je duševna vez z državo v starem kraju, naj bo potem država že taka ali taka, dokler neka vsaj kolikor toliko narodna država obstoji. V našem slučaju res sicer ni pristno slovenske države, ker obsega Jugoslavija še Hrvate in Srbe. Vsaj ideja Jugoslavije pa obsega celo več, in pri ideji moramo ostati, razmere nas ne smejo motiti, ker razmere se lahko spremenijo. Drugače bi pa bilo, ako bi kdaj prišlo do izpremembe jugoslovanske ideje, in bi jugoslovansko izginilo kot vodilna ideja. Angleška rečenica se glasi: "My country, right or wrong, my country." Moralčno je rečenica oporekljiva, idejno je pravilna, ker country, država, ostane country, država, ako nam tudi ne ugaja.

Moja misel je torej, da te duševne, etične vezi na državo v starem kraju bi ne smeli prezreti, upostaviti bi jo morali, ako je ni, in se je poslužiti kot mogočne zaveznice pri prizadevanju, da se ohranimo tu v Ameriki kot narod čim dalje.

Važnost je v bistvu te duševne vezi in ideje, in dogodki okoli nas nam to važnost jasno izpričujejo.

Družine sestavljajo države. Ako se torej družina loči od države, kjer je narodna vez z državo mogoča in dana, mora družina narodno propasti, in favno v tem obstaja naše pretrganje narodnega jezika in to misel prenašale na svoje otroke, ako so same postale suhe, so ovenele, ko ni bilo nobenega soka iz mogočnega debela, ki raste iz korenin družinskih skupin v enoti države? Za Gorščane ne more biti takega soka iz državne ideje, ker je država idejno tuja, enako za Slovence iz Koroškega, ampak za vse druge Slovence, ki so prišli pod okvir Jugoslavije, bi bilo lahko dosti tega soka in te življenjske moči, ako bi ne bili napram Jugoslaviji v razmerju, kakor bi sploh nobene Jugoslavije ne bilo. Če mislijo, da imajo za tako nebržno razmerje zadostne razloge, nočem oporekati, ampak narodno moramo radi tega hitreje propadati. To je v bistvu ideje.

Poglejmo malo na druge. Za Nemce je postal znak državne misli kljukasti križ. V Avstriji samole slepomišijo, ker za zdaj boljše tako kaže, v dušah je drugače. Na slovenskem Koroškem kar mrgoli kljukastih križev, in to pri zapeljanih Slovincih, in niti ječa ne more zabraniti te nemške sile, dasi je ideja v tem križu strašna zabloda. Kje je v Ameriki Nemec, in naj bi bil tudi že iz tretjega rodu, ki bi naravnost strastno negorel za Germanijo, ne morda le tam v New Yorku, kakor je pokazala preiskava in je kljukastih križev na vseh koncih, temveč prav povsod? Enako je tudi med Italijani, v kolikor ni-

so okuženi z neko internacionalo. Vlada je morala poseči vmes, ker je kult Mussolinija prešel že na politično polje državljanstva.

Za komunizem gori na tisoče mladih src, ne za matuško Rusijo, ne za slovansko Rusijo, za komunistično Rusijo, ker so bili komunisti prefrigani dosti, da

so iz slovanske Rusije naredili državo, kjer je komunizem gospodar, in ta komunistična državna ideja navdušuje mladino vseh narodnosti.

In glede Jugoslavije in te državne ideje, idealne duševne vezi?

Bo najbolje, da s tem zaključim.

HOČEMO LI BITI TUJCI LASTNIH OTROK?

Pred zaključkom razprave, za življenje? Na drugi strani kako ohraniti slovenski jezik, sin, hči, kako rad bi potožil, hočem na kratko razpravljati odkril svoje križe materi, a ne ozir. orisati, kako bridka da je narodna smrt v prvi generaciji. bi ga ti razumela. Otroci, kate-

Vsi vemo, da bo prišel čas, ko bo zatonil slovenski jezik, kot ti je tuje. Ali ni to strašna rav-sak drugi jezik priselencev, v morju tega velikega ameriškega naroda, katerega del se šteje tudi mi. Vemo pa tudi, da ako delamo složno za ohranitev slovenskega jezika, še dolgo, ko nas več ne bo, se bo še slišala slovenska govorica v tej svobodni republiki. To pa je seveda odvisno od nas samih, delati in ohraniti narodno zavest, ali okušati bridkosti narodnega pogina na svoji duši. Kajti nikdar pozneje ne bo narodna smrt tako grenka, kakor v prvi generaciji, kar bomo občutili mi sami. Seveda tudi po krivdi nas samih, ker nismo znali ali hoteli vcepiti našim potomcem narodne zavesti in ljubezni do slovenskega jezika. Na drugi strani pa, ako vcepimo v mlada srca naših otrok ljubezen do jezika naših očetov, bo narodna smrt, kadar pride, brez bolečin.

Vrnimo se v duhu nazaj v domovino v čas, ko smo jemali slovo od dragih staršev, pri odhodu v oddaljene, nepoznane nam kraje. Kako težko nam je bilo pri srcu, ker mogoče nam ne bo več dano gledati v oči ljubih staršev, a vendar smo bili z njimi v neprestani zvezi, delili smo z njimi veselje kot žalost, četudi smo bili tisoče milj oddaljeni, kajti govorili smo, kot še danes govorimo, jezik svojih staršev, vezala nas je vez jezika, družine, kot naroda v celoti.

Slovenska žena in mati! Ali si kdaj pogrešala ljubezni in navsot svoje drage matere, ki si jo pustila v domovini? Ali nisi, kadar te je prišlo domotožje, ko si se čutila osamljeno, vzela papir in črnilo, potožila dragi mamici svoje gorje, svojo nesrečo, kot tudi srečo, ker vedela si dobro, da materino srce sočustvuje s teboj, trpi in se veseli s teboj, zato si ji vse zaupala. In čutila si se olajšano, ko si zljila čuvstva svojega srca na pismo, ki ga bo čitala tvoja dobra mati, ki ti je svetovala, te tolažila, se veselila — kot tudi jokala s teboj. Mati, na drugi strani, pa ti je poročila o vsem, kar je bilo važnega v rojstni hiši, vasi, fari, Mati, kot oče, sta ti zaupno povedala vse, kar te je zanimalo. S teboj sta molila, te blagoslavljal in ti dajala dobre nauke, tisoč milj daleč onkraj oceana, a vendar skupaj, s teboj molila dan na dan za tvojo srečo. — Kako vse drugače pa je z nami kot starši in našimi otroci.

Da ravno tako ljubiš svoje otroke ameriška slovenska mati, o tem ni dvoma; ne moreš pa tako zaupno občevati z njimi, kakor je tvoja mati, ako se nisi, ozir. se ne trudiš, da bi razumeli jezik, v katerem si jim pela prvo uspavanko. Otroci odrastejo in se razkrope širom te velike dežele. Ako jih nismo obdržali v narodnih vrstah, so družinske vezi pretrgane, ker niso večši slovenskega pisanja, kot starši ne angleškega — in tedaj začnemo, ako ne preje, okušati bridkost narodne nezvesti (narodne smrti). Oh, ali ne boli to ljubeče materino srce, ker ne more svoji hčeri dati naukov in nasvetov

Drage slovenske matere, katere imate otroke, da jih se lahko ohranite sebi kot tujci narodu, in da vam ne bo treba okušati grenkosti narodnega umiranja v poznejših letih, ko bodo opešale vaše telesne moči, ako boste ohranile otrokom narodno zavest, ohranile jih boste sebi. Družinska vez bo močnejša, ljubezen do roditeljev utrjena, jezik slovenski ohranjen narodu in veri. Prihranjene vam bodo muke narodnega izumiranja. In kadar vas pokliče Bog v večnost, ne bo treba iti kot tujke lastnih otrok, pač pa kot narodno zavedne, ljubeče matere, na katere bodo ponosni ne samo otroci, pač pa ves narod ameriški, ker dovršile ste častno svoje delo, spletile si venec zmage za ohranitev slovenstva. Za to vam bo narod ohranil trajen spomin v zgodovini slovenskega naroda, vas častil kot prave zavedne matere narodnega ohranjenja. Dobri Bog pa vam bo naklonil večno slavo v krogu svojih izvoljenih.

Math Ključevsek,
317 Bond St., Johnstown, Pa.
ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

23 LET IZKUŠNJE
Pregleduje oči in predpisuje očala
DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure vsak dan od 9. zjutraj do 8.30 zvečer.

PASJI JUNAKI

Trije psi, ki so si nedavno pridobili slavo, ko so izsledili nekega morilca v bližini mesta Worthing, Anglija. Poleg njih sedi gospodarica, Mrs. M. Sadleir.

ZAMETENE STOPINJE

Spisal
HENRY BORDEAUX

Prevela
KRISTA HAFNER

V predsobi so že pripravili za večerjo. V pričo sluge se je bilo nemogoče zaupno razgovarjati.

In potem je bila večerja pripravljena. In že je bila tu tudi Julka s svojo večno vzgojiteljico, Julka, ki je k sreči poživila večerjo s svojim klepetanjem in svojo vsiljivostjo.

Takoj po večerji je Tereza poslala otroka spat. Bo li tudi Tereza skušala načeti kak razgovor? Toda njemu je to zoprno, izogiba se priloženosti in mu je spet takoj žal.

Tako, konec je. Neizprosni čas je šel svojo pot. Kot pa sta se poslavljala, ga je ona kot v nekdanjih lepih urah zopet tikala in je pri tem močno zardela:

"Saj boš kmalu zopet prišel?"

Začudil se je in genilo ga je. Je li z eno samo besedo našla pot v njegovo srce? Pred odhodom jo bo še nežno poljubil. Moj Bog, kako je ponos moža vendar slaboten! Za eno samo nežno besedo, ki ne spreminja ničesar in jo je prej večkrat in bolj iz srca govorila drugemu, pa se bo vdal? Zavedel se je in rekel skoraj trdo:

"Ne vem še. Sporočil Vam bom."

Končano je. Že odhaja po stopnicah. Kako trd je bil z njo in kako potrta je bila! Zakaj je tako ravnal z njo, ko mu je dokazovala svojo ljubezen? Spodaj v veži je pogledal na vozni red in videl, da ima še četrto ure časa; stekel je k dvigalu, kakor bi bil kaj pozabil, in se vračal k njej. Prav primerno časa ima še, da popravi krivico, odide bolj prijazno in odnese pogumnejši pogled od nje.

Dvigalo se je ustavilo. Gre po hodniku, mudi se mu. Nič ne pričakuje njegovega povratka; presenetil jo bo, morda bo zadovoljna, in ob tej misli je ves navdušen. Rekel ji bo: "Slabo sem se poslovil od tebe," z ustnicami se bo doteknil njenih lic in bo zbežal. Jo bo tudi tikal kakor je ona njega, jo bo celo poljubil?

Prav na koncu hodnika je stal pred vrati, ki jih je dobro poznal, neki mož in trkal ter čakal dovoljenja, da sme vstopiti. Potem je vstopil. Ne moti se: stanovanje je Terezino. Kaj ji hočejo v tej nočni uri? Ah, prav gotovo je Edmond de Baulaine ali Mihael Monestier pazil, kdaj bo odšel, in hoče zdaj izrabiti njegovo odsotnost! Ona ga je sprejela in tako kovala novo, podlo izdajstvo. V hipu jo je že obsodil in ji podtikal podlosti. Enega ljubeza je že imela: je li že pozabil, da jo zdaj spet zelo spoštuje in zaupa vanjo? Pustil jo je, da je lahko v miru objokovala svojega mrtvega, ona pa ga je medtem morda že nadomestila! V hipu je premeril vso sramoto svoje lastne ljubezni, pa tudi njeno moč in brikkost.

Za onim neznancem je stopil v stanovanje: ključ je bil v vratih. In v predsobi je zaslišal prestrašen Terezin glas:

"Ven! Ven! Če ne, bom klicala."

"Mi ne boste dovolili?" je ugovarjal Baulaine.

Manetin beg je ranil njegovo samoljubje in hlepel je po osveti. Toda že je bil Mark pred njim:

"Gospa Romenay Vas je prosila, da odidete, gospod! Jaz pa želim, da zapustite hotel."

"Ti!" je vzkliknila Tereza.

Markovo vedenje, še bolj pa ta vzklik je prepodil Edmonda de Baulaine.

Mark je videl, kako se je zbegana sklanjala k njemu kakor k rešitelju, videl je na njej lepoto poželenja onega drugega — zvrtilo se mu je in strastno jo je objel. Ona se ni branila, prepustila se mu je in boječe je dehnala.

"Mark, prijatelj moj! ..."

Vendar pa je iz lepega obraza s kratkimi lasmi, prepreženega z brazgotinami, pokritega z mehko kožo, ki je kaj hitro zardela, odsevala

notranja bojazan. Ni se motil. V očeh, s katerimi ga je gledala, je polno bojazni. Spravo si je predstavljala vse drugače. Kakor zarotnica je bila, ki jo takšna strast razburi, ki se ne brani in se že vnaprej vda nepotrpežljivemu in nekoliko nasilnemu gospodarju. Ne sme se upirati, ne more se upirati, noče se upirati. Vdala se mu je in premagano jo je odpeljal v svojo sobo, kjer jo je po ljubi volji miloval; ona pa je le tožila ko otrok in neprestano tiho ječala. Nehote se je spomnil povesti očeta Sonnierja, ki je na ledeniku prišel na pomoč: "Ječala je, ječala, kakor ječi mlad, par dni star pes." Je li občutila isti strah?

Strast ga je prevzela prav do nasilnosti, do grozovitosti; toda ni ga zapustila zavest in bil je srečen.

Zapreka, ki ju je bila ločila, se je zrušila ko stena. Njuna mladost je zmigala. Tesno drug ob drugem sta čutila, kako jima utripajeta objeti sri. Odpuščenje je zaživelo, vse je zbrisano za vedno. In zdaj je ona pričela jokati. Nad seboj ali nad preteklostjo, sama ni vedela. Nikoli se ni poglabila vase in vendar se ni mogla zdržati joka. On pa je začel znova dvomiti in se je spraševal, če ni onečastil te preteklosti in svojega ponosa medtem, ko si je ona očitala, da mu ne izkazuje dovolj ljubezni. Zdelo se ji je, da je kot novoporočenka, vsa nerodna, da so ji usta nima in roke ledene.

Polagoma je zaspala, morda od trudnosti, morda tudi od slabosti. Ob svitu nočne svetilke je opazoval njene zaprte oči, njena lica, s katerih je izginila kri, vlažne ustne, iz katerih se je dvigalo redno dihanje. Odšel je počasi, da je ne bi zbudil. V spanju je še vedno lahko ječala, in spomnil se je ječanja, ki so ga od blizu slišali tam doli na Kalvariji Proz. Strašno jasno in odločno je zagledal pred seboj grozni privid, ki ga je ena sama nepremišljena beseda vklesala v njegovo srce ko v marmor:

"Ležala je na mrliču. Bila sta le eno bitje."

Komaj se je zavedel in je s silo udušil krik, ki je silil iz njega. Tiho in hitro se je oblekel in bežal v noč pod zvezdnato nebo, kakor tat, kakor človek, ki je oropal mrliča ...

VII.

Caux, v oktobru.

Zakaj ste odšli, Mark, zakaj ste me zapustili? Ko sem Vas to jutro iskala in Vas nisem našla, me je spreletel mrz, kakor bi bili v hudi zimi; pa je zares zima v meni, ker me ne ljubite več. Vaša žena je postala Vaša, pa Vas ni znala obdržati. Že snoči sem to slutila, ko se je Vaša roka doteknila mojih kratkih las, pa ste jo nehote umeknili. Bojim se, da Vam ni več zame. Treba mi je miru in sreče, a zdaj vidim, da je nikoli več ne bom imela.

Hitro sem oblekla Julko in odšla sem z njo v Montreux, da Vas poiščeva. Nisem vedela, kako me boste sprejeli; toda če je Silvija lahko sama rešila očeta zase, sem upala, da me z otrokom v roki ne boste zavrgli. V hotelu so mi povedali, da ste se odpeljali z vlakom v Lausanne in dalje v Pariz.

Torej je res: po tej noči me več ne marate... Torej sem se Vam na Velikem Svetem Bernardu le smilila? Jaz pa sem mislila, da me ljubite. Preden ste prišli tja gor, ko sem še umirala, sem se spovedala in duhovnik mi je rekel: "Pojdite v miru!" Ko ste Vi prišli k moji postelji, ko si me poklical: "Terezika moja!" ... sem čutila, da je prihajalo vame božje odpuščenje in tudi ti si mi dal besedo miru. Tistega dne sem bila srečna. Najbrž sem prav radi tega tudi odpravila. Le to nam daje moč, da živimo, ker upamo, da nam življenje še nekaj hrani. Toliko sem že trpela, da zdaj sovražim bolečino.

O TEM IN ONEM

DENARJA SO SE BALI

"Figaro" pripoveduje to-le zabavno pariško zgodbo. Neki velepodjetnik, lastnik neštevilnih avtomatov, ki delijo čokolado po 25 centimov kos, je nakopičil hribe nikljevega drobiža. Vedel ni, kaj bi z njim počel. Delavci so se uprli, ko jim je hotel izplačati z drobižem vsaj del plače. Blagajnik je zamen telefoniral bankam. Niti Francoska banka ne sprejme v zameno toliko drobiža. Bogataš je ugibal in naposled le rešil nalogo. Prejel je namreč davčno polo s poročilom, da mora vplačati 1 milijon dvesto tisoč frankov davka. Njegova zaloga drobiža je znašala natančno isti znesek. Sklenil je, da bo oddal nikelj davkarji. Natovoril je z vrečami denarja dva teža avtomobila. Soferja sta se pripeljala pred davčno upravo in šla k blagajni: "Tovarnar X pošlje en milj. 200 tisoč frankov davka." — Ravnatelj davčnega urada je sam prišel ven, ko je čul o tem znesku. A njegovo veselje se je takoj prelevilo v obup ko je zagledal, da bodo morali uradniki spraviti skoraj pet milijonov kosov nikljevih novčičev, do 8 ton kovine. Šel je telefonirati predstojnikom. Od kraja so se mu smejali, ker so mislili, da je to šala. Ko pa so se prepričali, da je to resnica, tudi niso vedeli, kaj bi ukrenili. Naročili so mu, naj počaka, da obveste finančno ministrstvo. Pogajanja so trajala štiri ure. Avtomobila sta štiri ure čakala pred davkarjo. Naposled je odredilo ministrstvo, naj se denar sprejme, in vsi davčni uslužbenci so šli na težko delo.

Ob svojem imenovanju za škofa - koadjutorja je dr. Alojzij Stepinac izjavil: "Ko me je med vojno na fronti mina zasula in so me odkopali, sem prišel v italijansko ujetništvo, kjer pa nisem hotel ostati. Zato sem se kot Hrvat prijavil v tabor jugoslovanskih oficirjev, ker sem sam bil takrat že poročnik. Iz Nocere Umbre so nas po zaslugi jugoslovanskega odobora leta 1918 prepeljali v Solun. Kot poročnik sem sodeloval nato pri preboju solunske fronte. Po prevratu sem služil v Gnilah in Prištini in bil leta 1919 demobiliziran, leto nato pa imenovan za rezervnega poročnika.

je bil rojen 8. maja 1898 v Krašiču v jastrebarskem srezu. Po dovršitvi gimnazije je moral na fronto in se je udeležil krvavih bojev v okolici Gorice, nato pa ob reki Piavi, kjer so ga Italijani ujeli in ga prepeljali v ujetniško taborišče Nocera Umbra, kjer je ostal do 6. decembra 1918. Kot častnik jugoslovanske vojske je nato služboval v raznih krajih do junija 1919, ko se je vrnil v Zagreb. Študiral je najprej agronomijo, toda vojni doživljaji so vplivali nanj, da se je končno posvetil duhovniškemu stanu.

NAD MRLIČEM SE JE MAŠČEVAL

V vasi Vidojevići blizu Prokuplja v Jugoslaviji je nedavno umrl kmet Rašo Roganovič, potomec kmeta Rogana, ki ga je Njegoš opeval v "Gorskem Vijencu." Roganoviča so po njegovi želji pokopali na vrhu Kruškovega brda. Ko so se dan po pogrebu zbrali sorodniki in prijatelji, da bi na grobu opravili običajno zadušnico, so opazili v svoje veliko začudenje, da je grob razkopan in prazen. Mrliča niso mogli najti in nihče ni vedel, kdo je izvršil groboškrunstvo. Oblasti so uvedle najstrožjo preiskavo in šele tedni se jim je posrečilo najti

NOV ZAGREBSKI POMOŽNI ŠKOF

"Hrvatska Straža" poroča, da je papež Pij XI. imenoval tajnika zagrebskega nadškofjskega duhovskega sodišča dr. Alojzija Stepinca za koadjutorja cum iure successione hrvatskega metropolita in zagrebskega nadškofa dr. Antona Bauerja. Dr. Alojzij Stepinac

Piše: Michael Lenz

AMATER - FOTOGRAFIJA

1.

Moj najboljši tovariš je kamera. Skoro nekaj človeškega je v njej, ko jo ima človek pri sebi v času odmora, bodisi ko se nahaja v mestu ali zunaj na deželi. Kadarkoli želim, mi napravi trajen rekord stvari, katere vidim. Je kakor knjiga, ki sprejme vase vse, kar se vanjo zapiše, a kamera pa vzame slike in jih ohrani spominu.

Moja kamera, kadar jo vzamem seboj je moja služabnica in registrira vse kar vidim in opazim. Ničesar ji ne uide, kar se želi slikati.

Predno sva jaz in moja kamera postala taka velika prijateljca, so bile ure odmora vedno vprašanje zame. Rabil sem tovariša. In nekega dne, ko se je večerilo sem gledal v časnik na amaterske slike. Kamera! Zakaj ne bi tudi jaz slikal interesantne slike, kakor so te? Takrat se mi je po-

svetilo v glavi, da bi jaz lahko snemal slike in bi tako na slike vjel vso lepoto raznih krajev in pokrajin.

Sedaj pa ni zame več takega vprašanja. Imam kamero, katero jemljem na izlete in snemam slike raznih prizorov, krajev in pokrajin in jih zbiram v krasno zbirko. Na teh slikah imam svoje prijatelje, sorodnike itd. in ostanejo na slikah vedno z menoj.

Ko pride sobota grem v parke, kjer je stotine zanimivosti, ki mi pridejo pred oko, jaz pa jih slikam in tako zbiram vse zanimivosti na slikah, ki jih pozimi ali ob prostem času z velikim veseljem pregledujem. Del te zabavnosti pa izboljšuje moje slike od tedna do tedna. Naj navedem od tedna do tedna tajnosti, kako postajajo moje slike boljše in boljše.

truplo v nekem planinskem predpadu. Vsi znaki kažejo, da je bil grob razkopan, mrlič pa vržen v prepad zaradi starega sovražstva, ki vlada med Vidojevićani in prebivalci sosednje vasi Jahučevo. Obe vasi se že dolga leta pravdata baš zaradi pašnikov na Kruškovem brdu, kjer so Vidojevićani pokopali svojega sovaščana. Oblasti sedaj preiskujejo, kdo je bil osebno udeležen pri starem sovražstvu, ki se je tako grdo zneslo nad mrličem.

STRELA

Najnovejša raziskovanja ugotavljajo, da je strela, ki trešči v zemljo tako često s katastrofalnimi posledicami, v nasprotju z dosedanjimi trditvami, očesu nevidna. Kar vidimo, je električna sprostitvev v nasprotni smeri, t. j. od zemlje proti nebu, pojav, ki sledi vsakemu tresku.

Posebna kamera, ki jo je skonstruiral dr. Boys, bivši predsednik londonske Physical Society, kaže, da ima blisk podobno nekaj metrov dolge svetlobne puščice, ki prodira razmeroma počasi — približno tridesetkrat počasneje kakor svetloba — in je oko ne more dojeti. Neposredno po tresku "svetlobne puščice" nastane obratni pojav od zemlje proti nebu, oziroma oblaku, ki je popolnoma različenega značaja in se kaže očesu kot vijugast blisk. Ta "refleks" se včasih ponovi večkrat.

"MRTVE DUŠE"

Moskovska uradna "Izvestija" prinaša nove stroge vladne predpise, ki se nanašajo na sorodnike in dediče rajnih. V treh dneh po smrti morajo izročiti vse osebne listine in izkaznice mrtvega najbližji policijski upravi. Če bi umrl kdo na samem brez dedičev, morajo v

Novi zemljevid Jugoslavije

razdeljen v banovine, nove politične pokrajine Jugoslavije, je izšel in smo ravnokar prejeli novo pošiljatev in ga imamo zopet v zalogi. Vsem onim, ki so zadnje čase iste ga naročili, ga bodo te dni prejeli po pošti.

Novi zemljevid je interesanten zlasti za one, ki ne poznajo nove razdelitve Jugoslavije v banovine. Ta v barve tiskan zemljevid pokaže vse to. Kdor ga želi, si ga naj naroči. STANE S POŠTNINO 30c, in se naroča od

Knjigarna Amer. Slovenec
1849 West Cermak Road,
Chicago, Ill.

listem roku zapleniti listine mličniki sami. Po vsakem prijavljenem smrtnem slučaju, oziroma pogrebu se morajo prepričati oblasti, da so res bile oddane v teku predpisanega roka vse listine. Dediči, ki zatajijo listine, plačajo po 100 rubljev globe ali pa morajo za mesec dni v prisilno delavnico. Poprej kaznovani krivci pridejo drugič pred kazensko sodišče. Obsežni "Pravilnik o zaplenbi osebnih izkaznic umrlih državljanov" daje seveda zanimiv dokaz tržne vrednosti teh izkaznic pod Sovjeti. Vezane so namreč na delež živil (ki se še vedno ne dobijo v prosti prodaji). Iz tega razloga imajo seveda "mrtve duše" svoje različne cene. Komunistične izkaznice so dražje kakor izkaznice navadnih malih uradnikov, ker dajejo tudi več dobrot.

PES DAL POVOD ZA SUM

Chicago, Ill. — Dosti razburjenja je povzročil preteklo nedeljo zvečer neki mali pes, ki je sedel ob obrežju jezera ob paru deških čevljev in nepremično strmel na vodo. Obnašanje psa je dalo povod za strah, da je kak deček utonil, in so zato preiskali vodo ob obrežju, vendar niso nič sumljivega našli.

NOVE KNJIGE

"MOJE DOGODIVŠČINE"

Je ime knjigi, ki jo je sestavil Blaž Jurko. Dogodivščine Blaža Jurka so vrlo zanimive. Začne z manifestom cesarja Franca Jožefa, ki je objavil mobilizacijo "svojim narodom". Potem gre skozi trpljenje vojne dobe in naprej. So to časi, ko je svet obupaval, a slovenska korenina, Blaž Jurko, gre s pogumom junaka skozi življenje in pokaže vsem, da življenje je še vedno lepo in vredno, da se živi, samo znati je treba pravilno živeti. Knjiga vsebuje 192 strani in stane s poštino 55c.

"GREHI PRINCA SARADINA"

detektivske zgodbe znane za zanimivega pisatelja G. K. Chestertona. Knjiga je povezana in prepletena z najlepšo romantiko, v kateri igra glavno in vodilno ulogo edinstveni junak Father Brown. O tej knjigi je bilo napisanih nešteto pohvalnih kritik. Chesterton je pisatelj, ki ga svet spoštuje. Zato tudi Vam ta knjiga ne bo delala dolgočasia, pač pa jo boste čitali z največjim zanimanjem. Knjiga vsebuje 517 strani, lepo vezana in stane s poštino \$1.50.

Obe omenjeni knjigi lahko dobite od Knjigarne Amerikanske Slovenec, 1849 West Cermak Rd., Chicago, Ill.

Jacob Gerend Furniture Co.

704-706 North 8th Street,

Sheboygan, Wis.

Priporočamo naš pogrebni zavod. Dobite nas podnevi in ponoči. Imamo tudi vsakovrstno pohištvo po zmernih cenah.
Telefon: 85 — Res. 4080-W

Lepe tiskovine

napravijo na vsakogar najboljši utis. -- Naša tiskarna izdeluje že 15 let tiskovine vseh vrst, za trgovce, društva in jednote.

Izdelujem o

lepe lične vizitke, pisemski papir, kuverte, vse vrste društvene vplačilne knjižice in sploh vse tiskovine, ki si jih kdo želi.

Kadarkoli naročate tiskovine vprašajte tudi nas za cene, predno oddaste naročilo drugam.

TISKARNA Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Road,

Chicago, Illinois

"Dnevi v Bogu"

Je ime zelo primerni molitveni knjižici žepne oblike. — Ta knjižica ima za vsak dan v letu primerno kratko molitev, s katero se Bogu vdane duše priporočajo Milosti Božji vsaki dan. — Eno minuto, dve, vzame, da prečitaš kratko dnevno priporočilo molitev. — To je knjižica za stare in mlade in vsak jo je vesel, ki jo dobi v roke. — Nabavite si jo tudi vi čimprej, ker veseli jo bote tudi vi. Knjižica stane lepo vezana v platno:

Zlata obreza, lepo vezana\$1.25

Rudeča ali plava obreza 85c

Naročilom priložite potrebni znesek in pošljite na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. 22nd STREET

CHICAGO, ILL.